

He rangapū whai hua

Nā Patariki Grace

Kia manawa tītī

Nāku te wero i whakatakoto ki mua i te nanakia, ki mua i a “Greasy Pete”. He mamau ringa kei te haere. Kei te heke te werawera, engari e kore au e mate wheke. Kāore hoki ahau e rata ana ki te hoariri nei, – he tāne whakatoī, whakahāwea i te tangata.

He tamāhine ahau nā Rewarewa rāua ko Kōpūnui he rangatira nō Ngāti Whitianga, nō Ngāti Tokaapapa hoki. Ko Wikitōria ahau. Kua mau ngā ringa, kāore tētahi taha i te neke. Ka titiro ake ahau ki a ia – ka tiro mākutū mai ia ki a au, kua tīmata tōna ringa ki te wiriwiri. Pakō! Kua pēhi au i tana ringa ki raro. Hurō katoa ana te marea!

Ko te nuinga o ngā kaimahi i konei, i te teihana patu wēra, he tāne. Kei te mōhio kē rātou he wahine pukumahi ahau, he toa hoki ahau ki te rēti wēra, engari me whakatūturu tonu au i taku kaha.

Whāia te pae tawhiti

Nō te hapū te whenua e tū nei te teihana wēra – he ōhanga rangapū i waenga i a mātou me Kāpene George Roberts, he kaipatu wēra i haere mai ai i Ingarangi. Kāore ōku mātua i tino rata ki taku mahi, engari he kakī mārō ahau, e hiahia ana ki te hāereere haere i te ao. He tīmatanga noa iho tēnei māku. Ki te kitea taku kaha me taku pai ki te mahi nei ka kōwhiria pea au hei kaumoana i runga i te kaipuke.

Tawhiti nui tawhiti roa

E hīkaka ana te ngākau. Nā Komanga au i whakamōhio mai kua kōwhiria au hei kaimahi kāraho. He karangarua a Komanga nōku, ko ia te kāpene tuarua o te kaupuke.

He tangata pākaha a Kāpene Roberts engari he tangata matatika anō hoki. Ko tāna he whakahau i a mātou ki te whakarite i te kaupuke hei tere atu ki Poihākena.

Kua rua wiki mātou e tere ana. Ahakoa ngā karawhiu a Tāwhirimātea, a Tangaroa hoki, e ora katoa ana mātou. Kua waia au ki te mahi nei engari e hiahia ana ōku waewae kia tū anō ki runga i te whenua. Ka tata mātou ki Poihākena ka kite au i ngā manu tino rerekē, te wāpu, ngā whare nunui, me te tokomaha o ngā tāngata ki uta. Inā kē te rerekē o te whenua maroke nei me te takutai moana. He hōtoke i te kāinga engari kei konei a Tamanuiterā e whiti mai ana. Te wera hoki!

Tāwāhi

Ka ū mātou ki te wāpu. Ka oti ngā kāho hinu wēra te whakaputu, kātahi ka utua mātou. E rua ngā rā mātou e hōpara haere ana i te takiwā nei. Mīharo ana au ki ngā whare me ngā toa teitei o te tāone nui, otirā, ki ngā rawa me te hangarau a te Pākehā. Ka hoko au i ētahi taonga mā ōku mātua.

He whakawhaiāipo

I te tuatahi kāore au i tino rata ki a Kāpene Roberts. Heoi anō he wā ōna ka kite, ka rongō au i tana wairua pai. Ka tīmata māua ki te kōrerorero i ngā take iti. Koinei te wā tuatahi ka kite au i a ia e menemene ana.

I te hokinga atu ki te kaipuke ka tonono ia kia noho tahi māua kai ai. Engari kāore au i whakaae, kei titiro pī pea aku hoamahi ki ahau.

Te Ūkaipō

Ināiane kua tau ngā waewae ki te kāinga. Kei konei au e whakatā ana mō ngā rā e rua i mua i taku hokinga atu ki te mahi. Kātahi te mahi mātātoa ko taku haere ki Ahitereiria.

I te māra mātou ko te nuinga o te whānau e hauhake ana. Ka tumeke au i taku kitenga i a Kāpene Roberts e haere mai ana mā runga hōiho, e kawea ana i tētahi hoari mōhinuhinu. Ka tukuna te hoari hei koha mā ōku mātua. Ka tonono au ki te mahi kapu tī. Ko au e whātareta ana, e whakarongo kōrero ana.

Tāria te wā ka kōrero tahi mātou ko ōku mātua – kua tonono au e Kāpene Roberts hei wahine māna. Mai i taku ohinga ōku mātua e kī ana ā tōna wā ka hono au ki tētahi rangatira o hapū kē. Ināiane kua huri ngā whakaaro, he mana nui nō Kāpene Roberts, he ringa raupā hoki nōna. Ka nui ngā hua ka puta mai i tā māua hononga, otirā mō ngā uri whakatupu. Nā reira au i whakaae ko ia hei tāne pai māku, nā te aroha hoki o te ngākau ki a ia.

He ao anō kei te haere

I mārenatia māua i te whare karakia Mihingare i Pariatetai. Ko te tini me te mano i tae atu. Ka noho hāneanea māua mō tētahi wā i roto i ā māua mahi. Heoi anō i te hekenga iho o te utu mō te hinu wēra ka huri māua ki te pakihi harakeke.

Ko te nuinga o te hinu wēra he mea tuku ki ngā tōpito o te ao hei kora mō ngā rama. Engari he mea hōu e whakamahia ana ināianei – he māmā iho te utu. Ko te harakeke e hiahiatia tonutia ana e te Pākehā hei hanga taura.

Nā ōku wheako i roto i ngā tau, i riro i a au hei hautū i te kaupuke i ētahi wā.

E rua tau māua e mahi ana kātahi ka whānau mai tā māua tamaiti tuatahi – tokorua anō ngā tamariki ka whai atu. Ka toko ake te whakaaro kia whakatūria e māua tētahi hōtēra.

I haere mai te iti me te rahi, i wīwī, i wāwā ki tō mātou hōtēra noho ai. Ka hau te rongu mō te wairua me te ringa manaaki o mātou ki ā mātou manuhiri.

